

Aan : Raadsleden gemeente Dronten
Datum : 21 mei 2021
Van : Windbrekers Swifterbant

Onderwerp: **Uw invloed op het afwijzen van het intrekkingverzoek
omgevingsvergunning Windplanblauw**

B&W wijst, zonder uw tussenkomst, het verzoek tot intrekking van de omgevingsvergunning van Windplanblauw af. Wij kiezen de koninklijke weg door u een aantal inzichten mee te geven om af te wegen of u invloed wil voordat B&W een besluit neemt zonder uw invloed.

In de raadscommissie van 4 februari 2021 heeft u gesproken over de relatie 'Windturbines en gezondheidsklachten'. Het werd duidelijk dat bij de besluitvorming voor toestemming van het project Windplanblauw dit onderwerp niet meegewogen is. Uit ons WOB verzoek is gebleken dat u, voorafgaande aan het besluit, op geen enkele wijze bent geïnformeerd over hinder, overlast en gezondheidsklachten rond windturbines. U had alleen de MER (afkomstig van de aanvrager Windplanblauw) om uw besluit op te baseren.

Windplanblauw, als dé windturbine-specialist, kent het RIVM-rapport uit 2013 het blijkt dat 9% van de inwoners hinder, overlast en daarmee gezondheidsklachten ondervindt van molens tegen woonwijken. WPB heeft haar sociale verantwoordelijkheid niet genomen door u vóór de besluitvormingsfase eenzijdig te informeren. Terwijl Windplanblauw ná besluitvorming in (bijna) alle uitingen hun sociale betrokkenheid expliciet naar voren brengt: -'Wij willen goede burens zijn...'

Uit een recent WOB verzoek blijkt dat het ministerie van Economische zaken al jaren de Europese regelgeving buiten de deur tracht te houden. Niemand is bezig met de belangen van de burger. Dat is de reden dat u ook niet geïnformeerd bent over hinder, overlast en gezondheidsrisico's. Waar de verantwoordelijkheid voor deze doofpot ligt wordt steeds meer duidelijk. Zie voor de achtergronden het artikel van journalist Timmer in de bijlage. Overeind staat dat u de volksgezondheidsaspecten niet heeft kunnen meewegen in uw besluit.

U heeft een besluit genomen op basis van een plan met lagere windturbines. Er komen echter bijna 2x zo hoge windturbines. Ondanks de in het Regioplan voorgeschreven procedure zijn inwoners genegeerd en hebben niet kunnen participeren in de planfase. Ook u bent bij deze aanpassingen opnieuw niet geïnformeerd over hinder, overlast en gezondheidsschade, terwijl vaststaat dat die toeneemt bij grote windturbines.

door **Edwin Timmer**

DEN HAAG • Het ministerie van Economische Zaken & Klimaat tracht sinds 2018 te voorkomen dat het Europese Hof zich uitspreekt over de vraag of strengere milieuregels ook van toepassing zijn op Nederlandse windparken.

Dat blijkt uit interne e-mails tussen het ministerie van EZK, advocatenkantoren, provincies en de koepel van windenergiebedrijven NWEA. Ze zijn openbaar gemaakt dankzij Netwerk NederWind, dat een beroep deed op de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Het MER heeft een rekenmodel gebruikt voor andere turbines dan er geplaatst gaan worden. Het zijn nieuwe turbines waarvan de specificaties nog vrijgegeven moeten worden. Daarom is het onduidelijk waarover u destijds een besluit heeft genomen en onduidelijk wat nu de gevolgen zullen zijn.

In de afwijzing van de gemeente wordt als argument tegen het intrekkingverzoek gebruikt dat niet alle windturbines binnen 10 keer de tiphoogte van de bebouwing staan. Een flink

aantal dus wel. In het MER staat dat- 772 woningen (1700 inwoners) boven de geluidsnorm van 47 dB(a) gehinderd worden.

Helaas zijn WPB en de Gemeente nooit ingegaan op ons verzoek een oplossing te zoeken voor de windturbines die overlast veroorzaken. Hinder, overlast en gezondheidsschade zijn voor ons onacceptabel in een omgeving waar zoveel mogelijkheden zijn om de energietransitie-doelen te behalen zonder willens en wetens schadelijke en negatieve consequenties voor inwoners van Swifterbant.

Samengevat:

U bent voorafgaande aan de besluitvorming niet geïnformeerd over hinder, overlast en gezondheidsschade en heeft daarmee geen gewogen besluit kunnen nemen. Nu de risico's steeds duidelijker worden, mede door de negatieve ervaringen met windturbines in vergelijkbare situaties (gemeente Midden-Groningen), kunt u uw invloed laten gelden door vóór 7 juli uw zienswijze kenbaar te maken en alsnog op een situatie zonder hinder, overlast en gezondheidsschade aan te sturen en toch de doelen van de energietransitie halen. Er zijn voldoende argumenten om vooralsnog de omgevingsvergunningen van Windplanblauw in te trekken. In de brief van advocaat Peter de lange (zie bijlage) zijn deze argumenten kernachtig verwoord. Onze zienswijze over de concept afwijzing kunt u opvragen bij de gemeente, zodra deze binnen is.

Wij benadrukken te geloven dat u het beste voor heeft met de inwoners van Dronten en daarmee ook van Swifterbant, Ketelhaven en Biddinghuizen. U kunt niet anders dan besluiten nemen op basis van aangeleverde kennis. Daar wringt hier de schoen. Het lijkt er op dat de panelen steeds verder verschuiven. Met de kennis van nu zou u zichzelf de vraag kunnen stellen zou ik toen hetzelfde besluit hebben genomen?

Mocht u extra informatie wensen, dan zullen wij er alles aan doen u daarin te ondersteunen, waarbij we helder zullen zijn over onze belangen zodat u aangeleverde informatie zelf kunt beoordelen op haar waarde.

Barendrecht, 26 februari 2021

Aan het college van B&W
van de gemeente Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

gemeente@dronten.nl

Betreft: **verzoek intrekking omgevingsvergunning(en) Windpark Blauw**

Geacht college,

Tot mij hebben zich in bovenstaande zaak gewend de rechtspersoonlijkheid bezittende stichting Stichting Windbrekers Swifterbant, haar bestuursleden en een aantal sympathisanten ter zake van het volgende.

Bij besluiten van 5 oktober 2018 heeft uw college omgevingsvergunningen verleend voor het bouwen, oprichten en in werking hebben van windturbines die deel uitmaken van het Windplan Blauw. Met de uitspraak van de Raad van State van 6 november 2019 zijn deze vergunningen in beginsel onherroepelijk geworden.

Namens cliënten wijs ik u er op dat het Hof van Justitie van de Europese Unie te Luxemburg op 25 juni 2020 in de zaak Aalter en Nevele (ECLI:EU:2020:503) opnieuw en verstrekkender heeft uitgemaakt dat plannen en programma's met aanzienlijke milieugevolgen op straffe van nietigheid vooraf planMER getoetst dienen te worden. Dat betekent kortgezegd voor de situatie hier te lande dat het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling vooraf die toetsing hadden moeten ondergaan. Dat is echter niet gebeurd. Dat betekent dat een rechtsgeldig toetsingskader voor de realisatie en exploitatie van het beoogde windpark ontbreekt en derhalve het beoogde windpark niet vergund noch gerealiseerd mag worden. De verleende vergunningen zijn nietig.

Ook de Raad van State heeft in deze uitspraak van het Hof inmiddels aanleiding gezien daarover expliciet vragen te stellen aan partijen in lopende bodemprocedures. In het licht van de vaste en steeds verder aangescherpte rechtspraak van het Europese Hof is aannemelijk dat de vaste rechtspraak van de Raad van State op dit punt niet langer houdbaar is, want rechtstreeks in strijd met het Europese recht. Ik verwijs u daarvoor gemakshalve naar de meest recente informatie op mijn website (www.vdladvocaten.nl- nieuws: Regels windturbines in strijd met Europees Recht (III)).

De norm die uit de Strategische Milieubeoordelingsrichtlijn volgt is dat een plan of programma met aanzienlijke milieugevolgen slechts dan mag worden vergund als vooraf met wetenschappelijke zekerheid is vastgesteld dat de gezondheid van de mens en diens leefomgeving wordt beschermd of verbeterd. Dit ziet zowel op de volksgezondheid als op de persoonlijke gezondheid van individuele omwonenden. Met mogelijke aantasting van de gezondheid van omwonenden wordt bovendien inbreuk gemaakt op de grondrechten van cliënten.

Nu feit van algemene bekendheid is dat ten minste 9% van alle omwonenden ernstige hinder en overlast van windturbines ervaart en mogelijk gezondheidsschade ondervindt, betekent dit dat vergunningverlening feitelijk al niet reëel mogelijk is. Hinder en overlast toebrengen aan burens en

omwonenden kwalificeert bovendien ook civielrechtelijk als onrechtmatig en is in strijd met het burennrecht (artikel 5:37 BW). Het verband tussen windturbines en mogelijke gezondheidsschade is ook recent aangetoond in bijgaande recente Nederlandse rapportage. Het (medisch en juridisch) voorzorgsbeginsel staat er dan ook aan in de weg dat deze turbines daadwerkelijk worden opgericht en geëxploiteerd.

Omwonenden hebben voorts niet kunnen vaststellen dat er een transparante procedure is opengesteld en gevolgd met behulp waarvan een gelijk speelveld is gecreëerd voor alle potentieel belanghebbenden. Daarmee wordt ontoelaatbaar rechtstreeks in strijd gehandeld met Unierechtelijke en nationale mededingingsnormen die in acht moeten worden genomen bij de eventuele verlening van schaarse vergunningen als waarvan in dit geval sprake is. Ook dat is in strijd met het Unierecht.

Voorts wordt evenmin voldaan aan de eisen die volgen uit het Verdrag van Aarhus / Richtlijn 2011/92 E - geschreven om bij te dragen aan de bescherming van het recht in een milieu te leven dat passend is voor persoonlijke gezondheid en welzijn - omdat niet, althans niet volledig aan de in dat Verdrag en in die richtlijn genoemde vereisten wordt voldaan, in het bijzonder niet aan artikel 7 daarvan (inspraak betreffende plannen, programma's en beleid betrekking hebbende op het milieu).

Alleen al uit het voorgaande volgt dat de gevolgde procedure en besluitvorming ondeugdelijk en onhoudbaar is. Op grond daarvan verzoek ik u namens cliënte hierdoor dan ook de verleende vergunning(en) voor realisatie en exploitatie van het windpark in te trekken en ingetrokken te houden.

Graag ontvang ik uw bevestiging van de goede ontvangst van dit e-mailbericht en de behandeling daarvan.

Voor zover nodig moet ik ook reeds nu wijzen op mogelijke aansprakelijkheid voor het rechtens onjuist (doen) besluiten en verder (laten) realiseren van windturbineparken, in casu specifiek met betrekking tot turbines van het hier vergunde windpark. Het leek cliënten goed dit nu onder uw aandacht te brengen zodat er voor zover nog mogelijk verder geen onomkeerbare stappen worden gezet.

Mocht er niet op korte termijn gevolg worden gegeven aan het verzoek tot intrekking van de verstrekte vergunningen en/of de feitelijke werkzaamheden niet worden stilgelegd, dan zal ik cliënten adviseren over te gaan tot het indienen van een handhavingsverzoek en waar nodig voorlopige voorziening te vragen.

Dit schrijven zend ik aan de ministers van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, aan Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland, alsmede aan de initiatiefnemers van het windpark. De partijen die dit mailbericht niet per e-mail, maar per gewone post krijgen toegezonden verwijs ik graag voor de bijlage ook graag naar de nieuwsberichten op mijn website. Het betreffende rapport is ook daar gepubliceerd.

Uw bevestiging en behandelingsbericht zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[naam]

KOP IN HET ZAND

'Ministerie doof voor Europa bij windmolens'

door Edwin Timmer

DEN HAAG • Het ministerie van Economische Zaken & Klimaat tracht sinds 2018 te voorkomen dat het Europese Hof zich uitspreekt over de vraag of strengere milieuregels ook van toepassing zijn op Nederlandse windparken.

Dat blijkt uit interne e-mails tussen het ministerie van EZK, advocatenkantoren, provincies en de koepel van windenergiebedrijven NWEA. Ze zijn openbaar gemaakt dankzij Netwerk NederWind, dat een beroep deed op de Wet Openbaarheid van Bestuur.

„Op alle mogelijke manieren probeert men de Europese uitspraken buiten de deur te houden”, stelt Kees Pieters van NederWind, dat 82 burgergroepen vertegenwoordigt. „Dat is schrijnend. In plaats van voor burgers op te komen en hen te beschermen tegen overlast, kiest het ministerie uitsluitend voor de belangen van de windindustrie.”

In e-mails uit november 2018 tussen EZK en advocatenkantoor Pels Rijcken

bleekt dat het ministerie de vraag om opheldering aan het Europese Hof ziet als een risico voor het halen van het doel voor hernieuwbare energie. Dat aandeel zou in 2020 op 14 procent moeten uitkomen, maar op dat moment lijkt dat erg lastig omdat de realisatie van wind op land iets achterblijft.

„Een prejudiciële procedure (vragen aan het Europese Hof, red.) duurt over het algemeen zo lang, dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat een uitspraak pas in of na 2020 afkomt”, schrijft het ministerie. „Dan is het te laat om de doelstellingen nog te realiseren.”

Bom

Advocaat Peter de Lange, die vorig jaar een kort geding startte tegen een groot windpark in de Veenkoloniën, stelde in september dat de arresten van het Hof in de zaken d'Oultremont (2016) en Nevele (2020) een bom betekenen onder bestaande en nog te bouwen Nederlandse windparken. De verplichte bescherming van mens en milieu, zoals

die voortvloeit uit Europese regels, is in Nederland 'een wassen neus', meent hij.

Alles draait om de vraag of de vergunningverlening vanuit het Activiteitenbesluit wel voldoet aan Europese regels. Vergunningen voor windparken worden verstrekt op basis van vaste geluidsnormen met maximale jaargemiddelden. Maar die normen zelf zijn nooit getoetst op hun milieueffect.

Volgens De Lange volgt uit de Europese uitspraken dat een toets van die normen vooraf wel had gemoeien.

Het kort geding tegen windpark Drentse Monden en Oostermoer en de media-aandacht zorgden voor onrust onder provincies en gemeenten. Zo vraagt de provincie Utrecht op 9 oktober aan EZK om 'ondersteuning'. De provincie Flevoland spreekt op 8 oktober in een e-mail van 'best spannende mate-

rie'. Een jurist van de gemeente Houten ziet op 30 juni 2020, vlak na het Nevele-arrest, de bui hangen: 'Deze zaak ging niet direct over Nederland of een van onze windparken, maar heeft wel gevolgen voor alle lidstaten en dus ook voor Nederland, en waarschijnlijk ook voor onze windparken.' De schrijver houdt zelfs rekening met 'nietigverklaring' van vergunningen, ook als blijkt dat 'de uitvoering van het windturbineparkproject al is gestart of zelfs al is afgerond'.

EZK kiest, in overleg met onder meer advocaten en windkoepel NWEA, echter een andere lijn. In een lijst met vragen en antwoorden die EZK naar provincies stuurt, stelt ze: 'Het arrest Nevele heeft specifiek betrekking op de Vlaamse regelgeving, niet op het Nederlandse Activiteitenbesluit. We zijn daarom van mening dat dit arrest geen

gevolgen heeft voor het Nederlandse stelsel'. De lobbyclub van de windindustrie NWEA schrijft op 14 september aan EZK: 'Dank voor de woordvoeringslijn.' Advocaat De Lange ziet zijn vermoeden bevestigd dat Rijk, industrie en lagere overheden samen optrekken om een Europese check van onze milieuregels te voorkomen. „Men is bang dat Nederland een tik op de vingers krijgt, en dat windparken straks moeten worden stilgezet.”

De Raad van State krijgt opnieuw de kans om prejudiciële vragen te stellen aan het Hof. In de zomer spreekt ze zich uit in een zaak over windpark Goyerbrug in Houten.

Pieters proeft uit de stukken allesbehalve een 'nieuwe bestuurscultuur'. „Niemand is bezig met de belangen van de burger.”